

brani, kaderkoli ga oče strahujejo. To je očeta zlo bolelo in kačilo. Le skrivaj in zagovarjaj ga, so večkrat materi rekli, ne veš, de hudobno, strupeno kačo v krilu skrivaš! Enkrat, ko gre mali hudobnež iz šole, ga oče zalezejo. Vidili so namreč, kako de je po ulicah razsajal, druge učence lučal, ali pa jim kapice ali bukve razmetoval. Berž ko pa očeta zapazi, gre prav nedolžno, pohlevno svojo pot. Očeta se je močno bal. Zato se je vselej potuhnil, kadar so oče pričijo bili. — Doma verže bukve, tje nekam pod mizo, ter vzame s stene puško dvéh kamnov, zlo nabito, kamor so jo bili oče ravno pred tremi urami obesli, iz lova domu pridši. Napne kremenca, in méri ravno proti materi, katera mende v delo zamišljena, ga še vidila ni. Pri ti priči stopijo oče vernivši se, čez duri. — Fañt viditi očeta, se prestraši. Persti se mu skerčijo, in — o joj! — puška počí — mati mertvi na tla piknejo!. O strašna prigodba!

Preljubi otročiči, kateri letó povest berete ali slišite, mislite si zdaj tisto izbo, v kateri se znajdejo tri osebe v grozni nesreči: vbogi oče v obupnosti, sin v neizrečenih mukah vésti in serca, mati v kervi na tleh zaradi svoje nespametne, čezmérne ljubezni do malopridniga sina. Očetje ino matere! Združeni učite svojo otroke. Ne podirajte eden družimu zidanja! Vi, otroci, pa bodite pokorni bogljivi svojim starišem, de sebe ino nje ne pripravite v enako, ali morde še v večí nesrečo.

Jvan Obalo.

Veselice starih Slovanov.

Stari Slovani so petje, godbo in ples kaj ljubili. Od kraja so trobili na rožnice, ki so jih iz rogov narejali, in ravno zato rožnice imenovali. Pozneje so začeli pisali delati iz drevesne skorije, še pozneje iz lesa. Naši pastirji še take delajo. — Pišal, od „pihati“, ker se v njo piše, da glasove daje. — Poslednjič znajdejo gošli, ktere so v začetku eno samo struno iz žime spleteno imele. Nar prej so mende s persti brenkali. Potlej so zna-

šli lók, to je vkrivljeno paličico, ktere konca sta bila tudi z žimo zvezana. Zdaj z žimo ob žimo dergnili, da so gosli pele. Na Hrovaškim to še dan današnji vidiš. Gosli so imele dolg vrat, kakor še zdaj v Serbski zemlji. Podobne so bile gosi (goski). In od tod so ime dobile. Da so to godčevsko orodje Slovani že tačas imeli, ko so bili eno samo ljudstvo, spričuje to, da imajo za to orodje še zdaj, ko so v toliko delov razcepljeni, imena ene korenine. Slovenec pravi rožnica, pišal, pišel, piska ali pišalka, gosli, — Poljc rozek, piščalka, gesle, — Hrvat rog, piščalka, gusle, — Serb pravi rožk, piščel, husle, — Rus rašok, piščalka, gusli. Meh in diplo (dve pišali skup), kakor jih Hrvatje imajo; in še drugo tako orodje so Slovani ali že po svojim razcepljenji znašli, ali pa od drugih ljudstev dobili. Toraj jih tudi različno imenujejo.

Ker so stari Slovani godbo ljubili, so tudi plés. Plešaje so z nogami teptali, skakali in se na vse strani zvijali in vriskali. Ženska je pred možkim tako rekoč bežala, on jo lovil. Vjeto je kakor premagavec vriskaje kviško vzdignil. Štajerski in hrovaški navadni ples imata še veliko takih lastnost v sebi. Hrvatje, Serbi in Slavonci si so nov ples „kolo“, Rusi pa „golubeč“ (golobji ples) še le po razcepljenji zmislili. Znamenitno je, da ima vsako še tako divje ljudstvo kak ples.

S o l n c e.

Deseti pogovor.

Télovo (sv. telésa dan) popoldne je. Boštjan in otroci se snidejo spet pod zeleno lipo pred hišo. Sedijo in stojijo okoli kamnate mize. Nar prej se menijo od zjutranje lepe procesije. Fantiči se hvalijo, kakó de so z zvončki žvenkljali, deklice kako de so cvetlice potresale. Boštjan vse pohvali, de so se prav spodobno zadržali. „Samo eden izmed vas“ — pravi Boštjan in pogleda postrani Janezka — „je včasi s svojim tovaršem pošeptal. (Janezek pobesi oči.) „Pa naj bó za enkrat. Ga ne bom imenoval. Mislim, de ne bo nič več kaj takiga storil.“ (Janezek si zakrije oči. — Smeh.)

Matevšek in Barbika (na enkrat:) Jez se tega dneva vsako leto nar bolj veselim.